

РАЗОМ ДІЄВІШЕ

МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ

Проект фінансується
Європейською Комісією

Проект співфінансується та
впроваджується ПРООН

Дане видання містить інформацію про проект Tacis "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду", який фінансується Європейською Комісією, співфінансується та впроваджується Програмою розвитку ООН. Проект погоджений Урядом України в рамках Національної програми дій Tacis на 2006 рік.

Надруковано: грудень 2007 року.
Наклад: 20000 примірників

Всі права захищені.

© Представництво Європейської Комісії в Україні, Програма розвитку ООН в Україні
© Фотографії: Європейська Комісія, Програма розвитку ООН в Україні

МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ

Загальний опис проекту

Місце реалізації проекту: територія України (24 області та Автономна Республіка Крим)

Тривалість проекту: 42 місяці

Бюджет проекту: 13,33 млн євро, в тому числі 12 млн євро - внесок Європейської Комісії (90%), 1,33 млн євро - внесок Програми розвитку ООН.

Мета та завдання проекту

ЗАГАЛЬНА МЕТА:

Створити сприятливе середовище для сталого соціально-економічного розвитку на місцевому рівні шляхом самоорганізації та соціальної активізації громад, розроблення та впровадження невеликих за обсягом громадських ініціатив у всіх областях України та Автономній Республіці Крим.

Завдання проекту:

1. Підвищення рівня життя в сільських, селищних та міських громадах по всій території України шляхом комплексного відновлення, ефективного використання та системного управління базовими об'єктами місцевої інфраструктури.
2. Представлення в національному масштабі ефективності концепції "Місцевого розвитку, орієнтованого на громаду", яка ґрунтується на принципах безпосередньої участі громади, а також на децентралізованих механізмах управління та наданні громадських послуг. Завдання виконуватиметься шляхом формування та розвитку мережі самодостатніх самоврядних організацій громади, здатних ініціювати та впроваджувати власні ініціативи у взаємодії з місцевими органами влади, приватним сектором та іншими зацікавленими партнерами.
3. Покращення відповідних професійних навичок і знань органів самоорганізації громади та місцевих органів влади з метою запровадження та подальшого функціонування прозорої системи місцевого самоврядування за участю громадськості, що сприятиме сталому соціально-економічному розвитку громад та ефективному наданню громадських послуг.
4. Посилення інституційної спроможності самоврядних організацій громади та місцевих органів влади у сфері визначення потреб і пріоритетів розвитку громади, методів управління та моніторингу в рамках місцевого самоврядування за участю громадськості та з використанням концепції "Місцевого розвитку орієнтованого на громаду".
5. Нагромадження та поширення в загальнонаціональному масштабі практичного досвіду громад-учасниць проекту в плануванні та ухваленні рішень за участю громадськості; підвищення соціальної активності та самоорганізація громади. Поширення досвіду проекту має на меті підтримати законодавчі та адміністративні зміни, які потрібні для забезпечення сталого регіонального й місцевого розвитку, адміністративної та фінансової децентралізації, зміцнення демократії.

Партнери проекту

• Координатори проекту співпрацюватимуть на місцевому рівні з громадами-учасницями (самоврядні організації громад, активісти та безпосередні мешканці громад) та місцевими органами влади (сільські, селищні, міські голови та ради, районні ради, районні державні адміністрації).

• На обласному рівні будуть установлені партнерські стосунки з обласними державними адміністраціями та обласними радами.

• На національному рівні координатори проекту співпрацюватимуть з усіма зацікавленими центральними органами виконавчої влади (міністерства економіки, регіонального розвитку та будівництва, з питань житлово-комунального господарства, транспорту та зв'язку, охорони здоров'я, соціальної політики, охорони навколишнього середовища) та іншими партнерами.

Головним координатором проекту з української сторони є Віце-прем'єр-міністр з питань регіональної політики, містобудування та житлово-комунального господарства.

Цільова група проекту

До цільової групи входить щонайменше 1000 самоврядних організацій, відповідні органи місцевого самоврядування (на рівні громади, району, області) та місцеві органи виконавчої влади (обласні та районні державні адміністрації), які будуть залучені до реалізації проекту та втілюватимуть громадські ініціативи, спрямовані на поліпшення базової місцевої інфраструктури, у таких пріоритетних сферах:

- охорона здоров'я (підтримка мережі фельдшерсько-акушерських пунктів);
- енергетика (енергозберігаючі заходи, збільшення використання відновних джерел енергії, тощо);
- навколишнє середовище (утилізація відходів, знешкодження запасів пестицидів тощо);
- комунальне водопостачання;
- комунальний транспорт (подолання ізольованості в сільській місцевості).

Громадами-учасницями проекту можуть бути села, селища та малі міста з населенням до 10 тис. осіб.

Для кого призначено проект

Проект призначений для мешканців 1000 громад-учасниць проекту, а також представників органів місцевої влади у 200 районах, в яких реалізовуватимуть проект.

Очікувані результати

- розвиток навичок самоорганізації в усіх громадах-учасницях проекту, підтримка формування та, у разі потреби, реєстрація відповідних самоврядних організацій громади відповідно до Закону України "Про органи самоорганізації громади" від 15 серпня 2001 р.;
- виділення співфінансування на щонайменше 1175 громадських ініціатив для поліпшення базової місцевої інфраструктури через механізм грантової підтримки в межах 50% від загального кошторису ініціативи;
- відновлення, або введення в дію не менше, ніж 1175 об'єктів місцевої інфраструктури відповідно до пріоритетів фінансування, серед них у галузі охорони здоров'я (фельдшерсько-акушерські пункти), енергозбереження, охорони навколишнього середовища, комунального водопостачання та транспорту;
- запровадження системи ефективного управління, моніторингу, експлуатації та технічного обслуговування для всіх об'єктів місцевої інфраструктури, уведених в дію в рамках проекту;
- створення форумів місцевого розвитку (у складі представників органів місцевої влади, представників громад-учасниць та інших зацікавлених організацій) у 200 пілотних районах з метою забезпечення планування місцевого розвитку за участю громади;
- створення ресурсних центрів розвитку громад у 24 областях та забезпечення їхнього функціонування для поширення по всій Україні досвіду проекту та моделі місцевого розвитку, орієнтованого на громаду;
- посилення спроможності громад-учасниць проекту та відповідних органів місцевої влади у сфері розроблення, управління та впровадження стратегій і проектів місцевого розвитку на основі принципів залучення громадськості, демократичного діалогу, партнерства й співпраці між громадою, владою та приватним сектором;
- систематизація успішного досвіду, здобутого в рамках проекту, у межах кожної області, та обговорення цього досвіду з представниками відповідних органів місцевої влади. Систематизований досвід буде поширений серед усіх зацікавлених громад та органів місцевої влади через "Професійну мережу з питань місцевого врядування та розвитку" (окремий взаємодоповнювальний проект ПРООН).

Основні заходи проекту

- презентація та обговорення проекту на засіданні урядово-донорської координаційної групи А4 за участю донорів і зацікавлених органів виконавчої влади;
- вступна конференція проекту за участю українських партнерів проекту (Уряд України, галузеві міністерства та державні органи, обласні та районні державні адміністрації), представників міжнародної донорської спільноти, асоціацій місцевих органів влади;
- формування команди з управління проектом (Київ);
- формування обласних команд з реалізації проекту та ресурсних центрів розвитку громади;
- навчання фахівців проекту та основних українських партнерів методології проекту (підхід орієнтований на громаду), уточнення стратегії та процедур реалізації проекту з партнерами в центрі та на місцях;
- розроблення медіа-стратегії проекту, проведення інформаційної кампанії на національному та місцевому рівнях (розміщення інформації на веб-сайті проекту, створення електронної бібліотеки, видання періодичного інформаційного бюлетеня, використання інших засобів для інформування про проект);
- вибір пілотних районів (у середньому 8 у кожній області) та підписання угод про партнерство з обласними та районними органами влади;
- вибір пілотних громад (у середньому 5 у кожному районі);
- створення та забезпечення функціонування форумів місцевого розвитку у 200 пілотних районах. На форумах розглядатимуть і затверджуватимуть плани розвитку громад-учасниць, проекти громадських ініціатив, а також визначатимуть умови реалізації ініціатив і розподіл внесків між громадою, місцевою владою та керівництвом проекту;
- самоорганізація та мобілізація громад шляхом проведення загальних зборів громад і здійснення подальших заходів щодо виконання рішень загальних зборів;
- навчання активістів громади, зміцнення організаційної спроможності громади та сприяння створенню самоврядних організацій громади;
- розроблення планів розвитку громад-учасниць. Ці плани окреслюватимуть потреби та пріоритети розвитку громади, зокрема будуть спрямовані на поліпшення базової інфраструктури. Процес розроблення планів розвитку громади здійснюватиметься відповідно до принципів стратегічного планування за участю громадськості;
- детальне розроблення пропозицій громадських ініціатив на основі планів розвитку громади. Проекти ініціатив повинні охоплювати положення про забезпечення подальшого управління, утримання, обслуговування та фінансування об'єктів, зазначених у проекті;

- затвердження проектів громадських ініціатив, надання стартових грантів громадам-учасникам на реалізацію проектів, вибір підрядних організацій шляхом місцевих тендерів (за потреби). Проект буде затверджений і профінансований за таких умов:

- самоврядна організація громади забезпечує власний внесок у виконання проекту в грошовій або натуральній формі (наприклад, виконання робіт) в обсязі, що становить не менше, ніж 5% від кошторису проекту;

- місцеві органи влади та місцевого самоврядування зобов'язуються співфінансувати затверджені проекти громадських ініціатив за рахунок бюджетних коштів чи шляхом надання відповідного внеску в натуральній формі (обладнання, експертиза, технічна документація тощо);

- загальний внесок громади та внесок за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів повинен становити не менше, ніж 50% від суми кошторису проекту громадської ініціативи;

- самоврядна організація громади та громада в цілому бере на себе зобов'язання сплачувати за послуги, що надаватиме об'єкт інфраструктури, якого стосується проект громадської ініціативи;

- самоврядна організація громади спільно з відповідними органами державної влади забезпечує потрібні умови для подальшого технічного обслуговування, експлуатації та самофінансування об'єкта інфраструктури, якого стосується проект громадської ініціативи;

- тематика громадської ініціативи повинна відповідати п'ятьом пріоритетним сферам, які визначає проект.

- реалізація проектів громадських ініціатив, спільний моніторинг процесу реалізації ініціатив з боку самоврядних організацій громади, місцевих органів влади, фахівців проекту;

- передання завершених об'єктів інфраструктури, яких стосувалися проекти громадських ініціатив, відповідним суб'єктам громади чи органам місцевої влади; створення сталих механізмів управління, експлуатації та технічного обслуговування цих об'єктів;

- оцінювання, систематизація, обговорення досвіду та напрацювань для підготування рекомендацій щодо проведення потрібних законодавчих чи адміністративних змін;

- поширення методів самоорганізації, моделі місцевого самоврядування громади на громаду, на інші райони та громади, сприяння відповідним законодавчим та адміністративним змінам.

Рік 1

Заходи	Місяць	Семестр 1					Семестр 2							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12
1. Презентація на засіданні підгрупи A4														Відповідальний за впровадження
2. Координація запуску проекту з національними партнерами														Делегація ЄК, ПРООН
3. Формування команди з управління проектом (Київ)														ЄК, ПРООН, національні партнери
4. Формування обласних команд з реалізації проекту														ПРООН спільно з Делегацією ЄК
5. Підготовка фахівців проекту, погодження порядку процедур впровадження проекту з партнерами														ПРООН
6. Інформаційна кампанія, впровадження національної та місцевих медіа-стратегій														ПРООН, команда проекту, національні партнери проекту
7. Вибір пілотних районів														ПРООН та команда проекту
8. Вибір громад-учасниць														Команда проекту, ОДА
9. Організація та активізація громад, навчання														Команда проекту, РДА
10. Готування та затвердження планів розвитку громад														Обласні команди проекту
														Громади-учасниці, місцеві органи влади

Рік 2

	Місяць	Семестр 1							Семестр 2							
		13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24			
Заходи														Відповідальний за впровадження		
10. Готування та затвердження планів розвитку громад														Громади-учасниці, місцеві органи влади		
11. Розроблення та затвердження проектів громадських ініціатив відповідно до планів розвитку громад														Громади-учасниці, місцеві органи влади, обласні команди		
12 Упровадження затверджених проектів громадських ініціатив														Громади-учасниці, місцеві органи влади		
13. Передача закінчених пріоритетних проектів														Громади-учасниці, місцеві органи влади		
14. Оцінювання, систематизація, обговорення здобутого досвіду														Команда проекту, партнери проекту, ПРООН		

Рік 3 та 4

Заходи	Покавартально	Семестр 1								Семестр 2					Відповідальний за впровадження
		1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
10. Готування та затвердження робочих планів громад															Відповідальний за впровадження
11. Розроблення пріоритетних проектів громад															Громади-учасниці, місцеві органи влади
12. Упровадження пріоритетних проектів громад															Громади-учасниці, місцеві органи влади
13. Передача закінчених пріоритетних проектів															Громади-учасниці, місцеві органи влади
14. Оцінювання, систематизація, обговорення здобутого досвіду															Команда проекту, партнери проекту, ПРООН.

Контактна інформація:

Представництво

Європейської Комісії в Україні

Україна, Київ, 01024

вул. Круглоуніверситетська, 10

Тел.: +380 (44) 390-80-10

Факс: +380 (44) 253-45-47

Володимир Кондрачук

volodymyr.kondrachuk@ec.europa.eu

Програма розвитку ООН в Україні

Україна, Київ, 01024

Кловський узвіз, 1

Тел.: +380 (44) 253-93-63

Факс: +380 (44) 253-26-07

Оксана Реміга

oksana.remiga@undp.org

Веб-портал проекту:

www.cba.org.ua

Європейський Союз - об'єднання демократичних і економічно розвинених країн, до складу якого входить 27 держав Європи. Основним виконавчим органом ЄС є Європейська Комісія, Представництво якої було відкрито в Україні в 1993 році. Головним завданням Представництва Європейської Комісії в Україні є сприяння політичним та економічним зв'язкам між ЄС та Україною, підвищення поінформованості про Європейський Союз, його установи та програми, контроль за виконанням Угоди про партнерство та співробітництво, впровадження програм допомоги ЄС.

Програма розвитку ООН (ПРООН) є глобальною мережею ООН в галузі розвитку, яка виступає за позитивні зміни та надає країнам доступ до джерел знань, досвіду та ресурсів задля допомоги людям в усьому світі будувати краще життя. ПРООН співпрацює з 166 країнами світу, допомагаючи їм знаходити власні шляхи розв'язання глобальних та національних проблем в галузі розвитку.